ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: ДОА-2021/71/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улаанбаатар хот 2021 он	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга бөгөөд Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 70584203 Цахим хаяг: Bolortuulb@audit.gov.mn Хэлтсийн дарга бөгөөд аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 70584204 Цахим хаяг: Semjidmaai@audit.mn Гэрээт аудитор: З.Шинэхүү Утас: 70584204 Цахим хаяг: Shinekhuuz@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ДОА	Дорнод аймаг
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит

Агуулга

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт....3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан....5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан....6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан....8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....9
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан....10
3. Аудитын тайлан....10
3.1. Ерөнхий зүйл....10
3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй....10
3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, дотоод хяналт....10
3.4. Материаллаг байдал....11
3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд....11
3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт....12
3.7. Шилэн дансны мэдээлэл....12
3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....12
3.9. Аудитын илрүүлэлт....12
Залруулсан алдаа....**Error! Bookmark not defined.**
Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил....13
Аудитын зөвлөмж....13
3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд....13

1.Хараат бус аудиторын дүгнэлт

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

21000. Дорнод аймаг, Хэрлэн сум 7-р баг
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2021. 02. 23 № 137

танай ________ -ны № ________ -т

ХЭРЛЭН СУМЫН 2 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЭРХЛЭГЧ
С.БАДАМЧИМЭГ ТАНАА

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл материаллаг алдаагүй, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан холбогдох журамд нийцүүлэн үнэн зөв, шударга толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, гарын авлагын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Бусад мэдээлэл

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг дүгнээгүй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу үнэн зөв, шударга бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтуудыг хэрэгжүүлэх хариуцлага хүлээнэ.

011021250

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар түүнийг бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Б.БОЛОРТУУЛ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**83,312,555.91**	**81,756,556.01**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	00.00	00.00
34714	Томилолтын урьдчилгаа	00.00	00.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	83,312,555.91	81,756,556.01
351	**Түүхий эд материал**	00.00	00.00
35470	Бусад хангамжийн материал	83,312,555.91	81,756,556.01
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**904,499,556.75**	**704,983,750.92**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	904,499,556.75	704,983,750.92
391	Газар	00.00	00.00
392	**Биет хөрөнгө**	834,099,556.75	634,583,750.92
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	695,925,423.00	695,925,423.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,937,070.00	-222,383,601.52
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	00.00	00.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	59,181,688.00	58,511,467.50
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-37,389,068.09	-39,402,673.46
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30,319,140.00	31,749,285.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,110,509.36	-13,989,522.28
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	193,702,816.00	225,131,065.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-83,592,862.80	-100,957,692.32
393	**Биет бус хөрөнгө**	70,400,000.00	70,400,000.00
39301	Програм хангамж	942,932.00	942,932.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-942,932.00	-942,932.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	70,400,000.00	70,400,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**987,812,112.66**	**786,740,306.93**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**00.00**	**00.00**
4111	**Төгрөг**	00.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**987,812,112.66**	**786,740,306.93**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	987,812,112.66	786,740,306.93
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	963,658,309.00	963,658,309.00
51101	Өмч: - төрийн	963,658,309.00	963,658,309.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-128,626,519.62	-329,698,325.35
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-128,626,519.62	-128,626,519.62
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-201,071,805.73
51230	Давхардсан гүйлгээг цэвэрлэх данс	00.00	00.00
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	152,780,323.28	152,780,323.28
51400	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00
51500	Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулга	00.00	00.00
51600	Нөөцийн сан	00.00	00.00
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**987,812,112.66**	**786,740,306.93**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**502,732,900.00**	**557,303,669.00**
1183	**Бусад татвар**	00.00	00.00
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**21,481,200.00**	**66,910,769.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	10,270,500.00	1,574,375.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,270,500.00	1,574,375.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	10,270,500.00	1,574,375.00
121	**Хөрөнгийн орлого**	11,210,700.00	42,338,694.00
121001	Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй хөрөнгө борлуулсны орлого	11,210,700.00	42,338,694.00
123	**Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хооронДын шилжүүлэг**	00.00	22,997,700.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**34,717,500.00**	**00.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	446,534,200.00	490,392,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,747,500.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид	1,500,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	247,500.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	32,970,000.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,970,000.00	00.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	00.00	00.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**723,435,150.43**	**757,679,474.73**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**723,435,150.43**	**757,679,474.73**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	720,287,886.26	752,972,899.23
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	323,803,456.83	388,501,944.00
210101	Үндсэн цалин	271,040,769.83	318,336,622.00
210102	Нэмэгдэл	27,069,182.00	46,932,975.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	00.00
210104	Урамшуулал	25,693,505.00	23,232,347.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	40,485,800.00	48,563,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,659,109.85	33,023,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,205,617.13	3,885,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,779,774.00	3,108,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	694,944.00	777,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,146,355.02	7,770,200.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,805,479.00	21,932,942.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,406,582.00	6,970,640.00
210302	Түлш, халаалт	13,317,920.00	10,572,144.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,080,977.00	4,390,158.00
210304	Байрны түрээс	00.00	00.00
210305	Ашиглалтын зардалд төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,625,000.00	6,005,424.90
210401	Бичиг хэрэг	501,500.00	407,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	800,000.00	500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	40,000.00	313,800.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	308,310.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	150,000.00	279,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,133,500.00	4,195,514.90
2105	**Нормативт зардал**	77,674,800.00	40,899,038.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100,000.00	344,300.00
210502	Хоол, хүнс	77,574,800.00	40,329,438.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	225,300.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,300,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,300,000.00	1,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	150,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	500,000.00	710,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	320,000.00	470,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	240,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	244,943,350.43	245,359,549.83
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	987,500.00	3,951,050.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	243,955,850.43	241,158,499.83
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	3,147,264.17	4,706,575.50
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	200,000.00	188,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	188,300.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	82,743.17	4,518,275.50
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,864,521.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,864,521.00	00.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**-220,702,250.43**	**-200,375,805.73**
145	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН**	00.00	00.00
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	197,500.04	696,000.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	-197,500.04	-696,000.00
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**-220,899,750.47**	**-201,071,805.73**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**481,251,700.00**	**513,390,600.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**481,251,700.00**	**513,390,600.00**
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	446,534,200.00	490,392,900.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	1,747,500.00	00.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,500,000.00	00.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	247,500.00	00.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	32,970,000.00	00.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	32,970,000.00	00.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**481,251,700.00**	**513,390,600.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**481,251,700.00**	**513,390,600.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**478,104,435.83**	**508,684,024.50**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	323,803,456.83	388,501,944.00
210101	Үндсэн цалин	271,040,769.83	318,336,622.00
210102	Нэмэгдэл	27,069,182.00	46,932,975.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	00.00	00.00
210104	Урамшуулал	25,693,505.00	23,232,347.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	00.00
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	40,485,800.00	48,563,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	26,659,109.85	33,023,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,205,617.13	3,885,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,779,774.00	3,108,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	694,944.00	777,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,146,355.02	7,770,200.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	00.00	00.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	28,805,479.00	21,932,942.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,406,582.00	6,970,640.00
210302	Түлш, халаалт	13,317,920.00	10,572,144.00
210303	Цэвэр, бохир ус	6,080,977.00	4,390,158.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,697,400.00	3,763,900.00
210401	Бичиг хэрэг	501,500.00	407,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	800,000.00	500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	40,000.00	313,800.00
210404	Ном, хэвлэл	72,400.00	251,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	150,000.00	349,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,133,500.00	1,941,300.00
2105	**Нормативт зардал**	77,874,800.00	42,580,738.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100,000.00	344,300.00
210502	Хоол, хүнс	77,574,800.00	40,329,438.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.00	1,907,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,800,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	2,800,000.00	1,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	150,000.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	500,000.00	710,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	320,000.00	470,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	240,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	987,500.00	1,630,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	987,500.00	1,380,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,147,264.17**	**4,706,575.50**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	200,000.00	188,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	188,300.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	82,743.17	00.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	82,743.17	00.00
2135	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	2,864,521.00	4,518,275.50
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,864,521.00	4,518,275.50

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2013 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**00.00**	**00.00**	**00.00**	**00.00**	00.00
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	**2014 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**963,658,309.00**	**152,780,323.28**	**-128,626,519.62**	**00.00**	987,812,112.66
D01	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**963,658,309.00**	**152,780,323.28**	**-128,626,519.62**	**00.00**	987,812,112.66
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**963,658,309.00**	**152,780,323.28**	**-128,626,519.62**	**00.00**	987,812,112.66
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөгдөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-201,071,805.73	00.00	-201,071,805.73
D09	**2015 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**963,658,309.00**	**152,780,323.28**	**-329,698,325.35**	**00.00**	786,740,306.93

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Өмнөх оны		Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	479,504,200.00	479,504,200.00	519,490,700.00	513,202,300.00
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	479,504,200.00	479,504,200.00	519,490,700.00	513,202,300.00
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	479,504,200.00	479,504,200.00	519,302,400.00	513,202,300.00
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	323,886,200.00	323,803,456.83	388,504,100.00	388,501,944.00
210101	Үндсэн цалин	271,343,900.00	271,040,769.83	318,704,400.00	318,336,622.00
210102	Нэмэгдэл	27,087,400.00	27,069,182.00	48,507,600.00	46,932,975.00
210104	Урамшуулал	25,454,900.00	25,693,505.00	21,292,100.00	23,232,347.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	40,485,800.00	40,485,800.00	48,563,400.00	48,563,400.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,530,400.00	26,659,109.85	33,023,000.00	33,023,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,238,800.00	3,205,617.13	3,885,100.00	3,885,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,591,100.00	2,779,774.00	3,108,100.00	3,108,100.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	647,800.00	694,944.00	777,000.00	777,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,477,700.00	7,146,355.02	7,770,200.00	7,770,200.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	31,670,000.00	28,805,479.00	21,997,700.00	21,932,942.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,170,000.00	9,406,582.00	7,716,300.00	6,970,640.00
210302	Түлш, халаалт	14,500,000.00	13,317,920.00	9,722,700.00	10,572,144.00
210303	Цэвэр, бохир ус	8,000,000.00	6,080,977.00	4,558,700.00	4,390,158.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	2,449,900.00	2,449,900.00	3,763,900.00	3,763,900.00
210401	Бичиг хэрэг	254,000.00	254,000.00	407,900.00	407,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	741,600.00	800,000.00	500,000.00	500,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	158,400.00	40,000.00	313,800.00	313,800.00
210404	Ном, хэвлэл	150,000.00	72,400.00	251,000.00	251,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	149,900.00	150,000.00	349,900.00	349,900.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	996,000.00	1,133,500.00	1,941,300.00	1,941,300.00
2105	**Нормативт зардал**	77,874,800.00	77,874,800.00	53,011,700.00	42,580,738.50
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	100,000.00	100,000.00	344,300.00	344,300.00
210502	Хоол, хүнс	77,574,800.00	77,574,800.00	50,760,400.00	40,329,438.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	200,000.00	200,000.00	1,907,000.00	1,907,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,300,000.00	1,300,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,300,000.00	1,300,000.00	1,000,000.00	1,000,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	150,000.00	150,000.00	120,500.00	00.00
210702	Дотоод албан томилолт	150,000.00	150,000.00	120,500.00	00.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	987,500.00	987,500.00	710,600.00	710,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	320,000.00	320,000.00	470,600.00	470,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	180,000.00	180,000.00	240,000.00	240,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	987500.00	987500.00	1630500.00	1630500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	00.00	250,000.00	250,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	987,500.00	987,500.00	1,380,500.00	1,380,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	200000.00	200000.00	188300.00	188300.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	200,000.00	200,000.00	188,300.00	188,300.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00	200,000.00	188,300.00	188,300.00
2133	**Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт,шилжүүлэг**	**00.00**	**2,947,264.17**	**00.00**	**4,518,275.50**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		2,947,264.17		4,518,275.50
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	479,504,200.00	479,504,200.00	519,490,700.00	513,202,300.00
1310	**УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	479,504,200.00	479,504,200.00	519,490,700.00	513,202,300.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	479,504,200.00	479,504,200.00	519,490,700.00	513,202,300.00
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	32,970,000.00	32,970,000.00	22,997,700.00	22,997,700.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	32,970,000.00	32,970,000.00	22,977,700.00	22,977,700.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**43.00**	**43.00**	**45.00**	**45.00**
650004	СЄБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	21.00	21.00	23.00	23.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	22.00	22.00	22.00	22.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл	
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**		**105,000.00**	
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**		105,000.00	
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**		105,000.00	
210401	Бичиг хэрэг		50,000.00	
210404	Ном, хэвлэл		55,000.00	
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	0.00	0.00	
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	0.00	0.00	
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**		00.00	
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**		**00.00**	**0.00**
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	0.00	105000.00	
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**		105,000.00	
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		105,000.00	
131106	Төсвийн урамшуулал		00.00	
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл			
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			

3.Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүгнэлтийг эрхлэгч С.Бадамчимэг танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал бүхий аудитын дүгнэлт түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 19-нөөс 2021 оны 02 дугаар сарын 19–ны хооронд Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын гэрээт аудитор З.Шинэхүү хариуцаж хэрэгжүүлэв.

3.2. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

- Хүүхдийн сурах үйлийг дэмжих, сурлагын хоцрогдолгүй сургахад бүх талын оролцоо хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, тэдний хөгжил төлөвшил сурлагын чанарт ахиц гаргах, багш мэргэжлээрээ тасралтгүй хөгжих боломжийг бүрдүүлнэ.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт гараагүй болно.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд "дунд" гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн үе шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

3.4. Материаллаг байдал

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2019 болон 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн зардлыг сонгож, эрсдэлийн түвшинг "дунд" гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлын түвшнийг өмнөх жилийн эцсийн үр дүнгийн тайлангийн зардлын 723,435.2 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 14,468.7 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тооцсоныг гүйцэтгэлийн үе шатанд тайлант оны үр дүнгийн тайлангийн зардлын 757,679.5 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцон 15,153.6 мянган төгрөг болгон материаллаг байдлыг өөрчлөв.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 201,071.8 мянган төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага		-	
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	83,312.5	81,756.5	(1,556.0)
Үндсэн хөрөнгө	904,499.6	704,983.8	(199,515.9)
Нийт хөрөнгө	**987,812.1**	**786,740.3**	**(201,071.8)**
Өр төлбөр		-	
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	987,812.1	786,740.3	(201,071.8)
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**987,812.1**	**786,740.3**	**(201,071.8)**

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 81,756.5 мянган төгрөг болж 1,556.0 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант жилийн бараа материалын худалдан авалт 54,684.7 мянган төгрөг, зарцуулалт 50,625.0 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оны үлдэгдлээс бараа материалд зарцуулсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 786,740.3 мянган төгрөг болж 201,071.8 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Хэрлэн сумын 2 дугаар цэцэрлэгийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого өмнөх оноос 54,570.7 мянган төгрөгөөр буюу 10.8 хувиар өссөн байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь санхүүжилт 54,570.7 мянган төгрөгөөр өссөнтэй холбоотой байна.

Нийт зардал өмнөх оноос 34,244.4 мянган төгрөгөөр буюу 4.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардал 24.3 хувь, бараа үйлчилгээний бусад зардал 86.8 хувиар тус тус өссөнөөс шалтгаалсан байна.

3.6. Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2020 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 695,575.6 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 695,575.6 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 176,084.9 мянган төгрөгөөр бууруулж 519,490.7 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрт зориулан санхүүжүүлэхээр 519,490.7 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс нийт 519,490.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 508,872.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 10,618.4 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл нь 508,872.4 мянган төгрөг буюу 98.0 хувьтай байгаа нь цалин болон нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 2.1 мянган төгрөг, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 64.8. мянган төгрөгөөр, хоол хүнсний зардлыг 10,430.9 мянган төгрөгөөр, томилолтын зардлыг 120,5 мянган төгрөгөөр тус, тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Нийт төсвийн зардлын гүйцэтгэлийг дутуу зарцуулсан нь 1 хөтөлбөрийн 1 арга хэмжээ 10,618.4 мянган төгрөгөөр дутуу зарцуулагдсантай холбоотой байна

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7. Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд оруулбал зохих 147 мэдээллээс 147 мэдээллийг хуулийн хугацаанд бүрэн мэдээллэж байршуулсан байна.

3.8. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 23,800.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага өгсний хэрэгжилт 100 хувьтай байна.

Хүснэгт 2 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлагын хэрэгжилт

/мянган.төг/

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	2	23,800.0	2	23,800.0	-	-	-
Нийт дүн	2	23,800.0	2	23,800.0	-	-	-

3.9. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмж өгөөгүй.

Зөвлөмж өгөхөөс бусад байдлаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил

Аудитаар зөвлөмж өгөхөөс бусдаар шийдвэрлэсэн алдаа, зөрчил гараагүй болно.

Аудитын зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй болно.

3.10. Балансын дараах үйл явдал болон дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц бусад чухал асуудлууд

Анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.